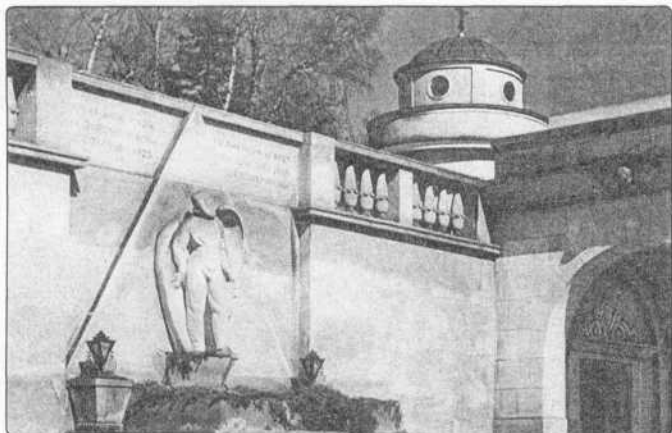

BUDOWA CMENTARZA

POMNIK AMERYKAŃSKICH LOTNIKÓW

Fotografia z roku 1930.

Oparty o lewe skrzydło katakumb stoi pomnik amerykańskich lotników. Historia spoczywających pod nim jest następująca:

W lipcu 1919 roku amerykański kapitan lotnik Cooper zgłosił się wraz ze swym kolegą, majorem Faunt Le Roy, do przebywających w Paryżu dla pertraktacji pokojowych premiera Paderewskiego i gen. Rozwadowskiego z prośbą, aby im i ich kolegom amerykańskimi wolno było jako lotnikom w mundurach polskich walczyć w armii polskiej.

Za zgodą wymienionych przedstawicieli Polski, przybył w październiku do Warszawy mjr Faunt Le Roy wraz z kilkoma amerykańskimi lotnikami i zameldował się u Naczelnika Państwa. Ten przyjąwszy ich zgłoszenie, żegnając się z nimi powiedział:

"Pokażcie, co umiecie!"

Niebawem też "pokazali" więcej niż się po nich spodziewano. Otrzymawszy odpowiedni przydział i rozkazy, mjr. Faunt Le Roy wraz z siedmioma amerykańskimi lotnikami pośpieszyli do Lwowa, gdzie powierzone im eskadrę, odtąd zwaną "Siódmą eskadrą bojową im. Tadeusza Kościuszki".

Wymienieni Amerykanie wraz ze swoimi kolegami, którzy uszli śmierci, mimo, że jej nie unikali, oddali wielkie usługi naszej armii, przede wszystkim w walce z konnicą Budionnego. Atakowali ją, opuszczając się tak nisko, że niemal skrzydłami mogli druzgotać głowy jeźdźców i koni.

Z szesnastu przybyłych do Polski w międzyczasie amerykańskich lotników, trzynastu wróciło żywych do swej ojczyzny.

Trzech pochowano na Cmentarzu Obrońców Lwowa.

Pomnik Lotników amerykańskich, przedstawiający lotnika ze skrzydłami, z głową wzniesioną w górę, jest dziełem art. rzeźb, inż. Józefa Starzyńskiego. Tło w kształcie piramidy projektował art. rzeźb, inż. Józef Rózyski. Projekt ten wybrał sąd konkursowy. U góry napis w języku polskim i angielskim: "Amerykanom Poległym w Obronie Polski w latach 1919-1920". Na płycie grobowej widnieje napis następujący: "Oficerowie Lotnicy z Eskadry myśliwskiej im. Tadeusza Kościuszki". - "Edmund P. Graves porucznik W. P. * 1891 Boston Mass +22 XI1919 we Lwowie"; - Arthur H. Kelly

kapitan W. P. * 1890 Virginia Richmond + 16 VII 1920 pod Łuckiem"; - "G. Mac Callum porucznik W. P. * 1890 Detroit + 31 VII 1920 pod Lwowem".

Pomnik Lotników amerykańskich ufundował Związek Narodowy Polski w Chicago III, a odsłonięte go uroczystości 30 maja 1925 r. Przed pomnikiem tym rokrocznie, w dniu 30 maja, odbywają się uroczystości amerykańskie, "Memorial Day", przy współudziale przedstawicieli ambasady amerykańskiej w Warszawie, składającego pod pomnikiem wieniec i rozwijającego amerykański sztandar.

(wg Przewodnika z 1939 r.)

Poświęcenie pomnika poległych lotników amerykańskich z eskadry im. Tadeusza Kościuszki na Cmentarzu Obrońców Lwowa. Stoją w pierwszym rzędzie: gen. Thullie, gen. Linde, gen. Jędrzejewski, gen. Malczewski, gen Zagórski i poseł Stanów Zjednoczonych Pearson.

Kpt. Stefan Bastyr, organizator i dowódca lotnictwa lwowskiego. Zginął śmiercią lotnika w roku 1920.

LOTNICY POLSCY

Śmiertelny lot Kpt. Bastyry.